

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΜΣ Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Πάτρα

Ημερομηνία 20-05-2025

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Θετικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας - ΕΓΑ»

Σκοπός – Περιγραφή

Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας» έχει ως αντικείμενο την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής μέσω της εφαρμογής σύγχρονων και καινοτόμων τεχνολογιών. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στη διδασκαλία βασικών γνώσεων σχετικά με τις εφαρμογές της Γεωργίας Ακρίβειας (ΓΑ), δίνοντας έμφαση στην ορθολογική διαχείριση των παραγωγικών συντελεστών (όπως το αρδευτικό νερό, τα λιπάσματα, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα κ.ά.), στη μείωση του κόστους παραγωγής και, τελικά, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργικής παραγωγής.

Ο ρυθμός επέκτασης και διείσδυσης των νέων τεχνολογιών στη γεωργική παραγωγή είναι ταχύτατος, οδηγώντας σε σημαντική αύξηση της ζήτησης για επιστήμονες με εξειδίκευση στον συγκεκριμένο τομέα. Η Γεωργία Ακρίβειας, ως μια νέα προσέγγιση και ουσιαστικά μια καινοτόμος μέθοδος γεωργικής πρακτικής, αποτελεί τεχνολογία αιχμής για τον αγροτικό τομέα, παρέχοντας λύσεις σε κρίσιμα ζητήματα παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας. Αυτή η καινοτόμος προσέγγιση δημιουργεί νέες ευκαιρίες απασχόλησης με διεπιστημονικές και διατομεακές προσεγγίσεις, ενισχύοντας τη δυναμική του κλάδου.

Το προτεινόμενο ΠΜΣ έρχεται να καλύψει το κενό που υπάρχει στην ολοκληρωμένη κατάρτιση επιστημόνων στη Γεωργία Ακρίβειας (εκπαιδευτικό υλικό, γραπτές εργασίες, ομαδικές συμβουλευτικές συναντήσεις, εξετάσεις).

Μαθησιακοί Στόχοι

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.), οι συμμετέχοντες αναμένεται να:

- Αναγνωρίζουν και να υιοθετούν τις τεχνικές, τα εργαλεία και τις τεχνολογίες που εφαρμόζει η Γεωργία Ακρίβειας (ΓΑ).
- Κατανοούν τη σημασία της ΓΑ για τη διαχείριση των φυσικών πόρων.
- Αναλύουν και να τεκμηριώνουν τη συμβολή της ΓΑ στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αγροτική παραγωγή.
- Αξιολογούν τα οικονομικά αποτελέσματα της εφαρμογής της ΓΑ.
- Αναγνωρίζουν, συλλέγουν, κατηγοριοποιούν και διαχειρίζονται δεδομένα της ΓΑ.
- Τεκμηριώνουν τον ρόλο της ΓΑ στην αειφόρο ανάπτυξη.
- Επικαιροποιούν τις γνώσεις τους για τις εξελίξεις στη ΓΑ.

Μέσα από το περιεχόμενο του Προγράμματος και τη μεθοδολογία του, οι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν επίσης δεξιότητες (soft skills) όπως:

- Αποτελεσματική επικοινωνία με διδάσκοντες και άλλους συμμετέχοντες.
- Υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση του χρόνου και στην τήρηση προθεσμιών.
- Αυτενέργεια και ικανότητα για συλλογική δράση, ιδίως μέσω της αλληλεπίδρασης μεταξύ

των συμμετεχόντων.

Ο **Διευθυντής του Προγράμματος** Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 είναι ο Άγγελος Πατάκας, Καθηγητής του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ο διαδικτυακός σύνδεσμος για το ΠΜΣ "Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας" (DAMA) είναι: <https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/efarmoges-gewrgias-akriveias/>.

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 90

Ελάχιστη διάρκεια: η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την ολοκλήρωση του Προγράμματος είναι το ενάμισι (1 ½) ακαδημαϊκό έτος ή τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco:

– με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

-με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0811 - Agronomy and crop science

Χαρακτηρισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: Master of Science (M.Sc.)

Γλώσσα Διδασκαλίας: Η Γλώσσα Διδασκαλίας του ΠΜΣ είναι η ελληνική.

[Η ανταπόκριση του Προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας](#)

Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) αποσκοπεί στην κάλυψη της σύγχρονης ανάγκης για την προσαρμογή των πτυχιούχων στις νέες απαιτήσεις της διαρκώς εξελισσόμενης αγροτικής δραστηριότητας, με έμφαση στη μείωση των εισροών και στην προσαρμογή στις συνθήκες της αγοράς εργασίας που διαμορφώνεται από την τεχνολογική πρόοδο. Κύριος στόχος του ΔΠΜΣ είναι να παρέχει τις αναγκαίες θεωρητικές γνώσεις, πρακτική κατάρτιση (εργαστηριακή και πεδίου), εξάσκηση στη χρήση νέων τεχνολογιών, καθώς και αφομοίωση της εφαρμοσμένης έρευνας, με σκοπό την ολοκληρωμένη προετοιμασία των πτυχιούχων στον τομέα αυτό.

Η γενική στοχοθέτηση του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) είναι:

- Η δημιουργία ικανού ανθρώπινου δυναμικού εξειδικευμένων επιστημόνων, οι οποίοι θα μπορούν να στελεχώσουν υπάρχουσες μονάδες παραγωγής προϊόντων, μελετητικά γραφεία, αγροτικά ερευνητικά κέντρα και υπηρεσίες του δημοσίου.
- Η κατάρτιση επιστημόνων στις αρχές, τις μεθόδους και τον εξοπλισμό καλλιέργειας για την εφαρμογή της Γεωργίας Ακριβείας, λαμβάνοντας υπόψη τα ελληνικά δεδομένα.
- Η επιστημονική και τεχνολογική κατάρτιση επιστημόνων σχετικά με τις εφαρμογές των σύγχρονων μεθόδων καλλιέργειας μέσω της Γεωργίας Ακριβείας.
- Η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών με σύγχρονο σχετικό εργαστηριακό και πειραματικό εξοπλισμό.
- Η κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας αγροτικών μονάδων με τη χρήση μεγάλου όγκου δεδομένων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της φοίτησης, θα αξιοποιηθούν οι εργαστηριακοί χώροι με σύγχρονο εξοπλισμό του εργαστηρίου Φυτικής Παραγωγής (με διακριτό τίτλο PlantLab) του Τμήματος

επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων του Πανεπιστημίου Πατρών (ΔΕΑΠΤ - ΠΠ), οι οποίοι θα διατεθούν για την υλοποίηση του ΔΠΜΣ.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του Προγράμματος πραγματοποιείται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ μέσω των έντυπων εκδόσεων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του, καθώς και μέσω δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές/ριες και ενδιαφερόμενους/ες.

Σημαντικές δράσεις προβολής περιλαμβάνουν την υποδοχή των πρωτοετών φοιτητών/ριών, τη διεξαγωγή ενημερωτικών webinars για ενδιαφερόμενους/ες υποψήφιους/ες φοιτητές/ριες των Προγραμμάτων Σπουδών και τη συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν πραγματοποιούνταν με συστηματικό τρόπο, καθώς το Γραφείο Διασύνδεσης (ΓΔ) δεν ήταν σε λειτουργία, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ είχε αδρανοποιηθεί. Το 2021 το Γραφείο Διασύνδεσης ενεργοποιήθηκε εκ νέου (<https://career.eap.gr/>) και βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης, με στόχο να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των Προγραμμάτων Σπουδών του Ιδρύματος σε βάθος χρόνου. Επιπλέον, ιδρύθηκε το Δίκτυο Αποφοίτων (<https://alumni.eap.gr/>), με σκοπό την ενίσχυση των σχέσεων και τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την ενίσχυση των δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας, καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη συνεχή υποστήριξη της επαγγελματικής εξέλιξής τους, προσφέροντας ευκαιρίες για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Διαδικασία επιλογής φοιτητών/ριών

Η διαδικασία επιλογής καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά Προγράμματα σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί/ές:

1. Απόφοιτοι των Γεωπονικών & Δασολογικών Επιστημών
2. Απόφοιτοι Πολυτεχνικών Επιστημών
3. Απόφοιτοι των Θετικών και Οικονομικών Επιστημών
4. Απόφοιτοι αντίστοιχων ή συγγενών, με τις παραπάνω, σχολών των Πανεπιστημίων, Πολυτεχνείων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Απαιτείται η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας για το σύνολο των φοιτητών/ριών.

Οι υποψήφιοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία εγγραφής σύμφωνα με τις οδηγίες της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών/ριών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ (www.eap.gr).

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. αντιστοιχεί σε ενενήντα (90) ECTS. Το Δ.Π.Μ.Σ. «Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας» διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, τα οποία περιλαμβάνουν οκτώ (8) Θεματικές Ενότητες (Θ.Ε.), μία (1)

Εργαστηριακή Θεματική Ενότητα (Ε.Θ.Ε.) και Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ). Ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης είναι ενάμισι (1½) ακαδημαϊκό έτος. Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι υποχρεωτική η επιτυχής ολοκλήρωση οκτώ (8) Θ.Ε., μίας (1) Ε.Θ.Ε., καθώς επίσης η επιτυχής εκπόνηση και παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Το πρόγραμμα διαμορφώνεται ανά εξάμηνο ως εξής:

Α' Εξάμηνο

ΕΓΑ50 Εισαγωγή στη Γεωργία Ακριβείας Υ¹, 7 ECTS

ΕΓΑ51 Τηλεπισκόπηση - Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών Υ, 8 ECTS

ΕΓΑ52 Σύγχρονες τάσεις στη Φυτική Παραγωγή Υ, 8 ECTS

ΕΓΑ53 Οικονομικά της Γεωργίας Ακριβείας Υ, 7 ECTS

Β' Εξάμηνο

ΕΓΑ54 Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών και Ασθενειών Υ, 8 ECTS

ΕΓΑ55 Ορθολογική Διαχείριση Υδατικών Πόρων στη Γεωργία Υ, 8 ECTS

ΕΓΑ56 Ανάλυση Δεδομένων μεγάλου Όγκου Υ, 7 ECTS

ΕΓΑ57 Περιβαλλοντική Πολιτική / Διαχείριση Αποβλήτων Υ, 7 ECTS

Γ' Εξάμηνο

ΕΓΑΕΘΕ Πρακτικές Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας Υ, 10 ECTS

ΕΓΑΔΕ Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Υ, 20 ECTS

Σημείωση: Υ¹: Υποχρεωτική

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ΣΘΕΤ
Εισαγωγή στη Γεωργία Ακρίβειας	ΕΓΑ50	1 ^ο -1 ^ο	7	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 284-285
Τηλεπισκόπηση - Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	ΕΓΑ51	1 ^ο -1 ^ο	8	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 285-286
Σύγχρονες τάσεις στη Φυτική Παραγωγή	ΕΓΑ52	1 ^ο -1 ^ο	8	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 286-287
Οικονομικά της Γεωργίας Ακρίβειας	ΕΓΑ53	1 ^ο -1 ^ο	7	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 287-288
Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών και Ασθενειών	ΕΓΑ54	1 ^ο -2 ^ο	8	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 288-289
Ορθολογική Διαχείριση Υδατικών Πόρων στη Γεωργία	ΕΓΑ55	1 ^ο -2 ^ο	8	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 289-290
Ανάλυση Δεδομένων μεγάλου Όγκου	ΕΓΑ56	1 ^ο -2 ^ο	7	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 291-292
Περιβαλλοντική Πολιτική / Διαχείριση Αποβλήτων	ΕΓΑ57	1 ^ο -2 ^ο	7	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 292-293
Πρακτικές Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας	ΕΓΑΕΘΕ	2 ^ο -1 ^ο	10	Εργαστηριακή	Κορμού	8ΘΕ		http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 293-294
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	ΕΓΑΔΕ	2 ^ο -1 ^ο	20	Θεωρητική	Κορμού	9ΘΕ		http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 294-296

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών/ριών. Οι φοιτητές/ριες είναι κυρίως εργαζόμενοι/ες.

Εξεταστικό σύστημα

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) εφαρμόζει την εξ αποστάσεως (ηλεκτρονική) εξέταση, όπως καθορίζεται από τον κανονισμό εξετάσεων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ). Κάθε Θεματική Ενότητα (ΘΕ) του Προγράμματος επιλέγει τον καταλληλότερο τρόπο εξέτασης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του γνωστικού αντικείμενου. Οι μορφές εξέτασης μπορεί να περιλαμβάνουν απαντήσεις σε ανοικτά θέματα, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, προφορικές εξετάσεις, κ.λπ.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου, οι φοιτητές/ριες υποβάλλουν γραπτές εργασίες σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, ανάλογα με τη ΘΕ. Οι εργασίες αυτές αξιολογούνται και βαθμολογούνται από τους Καθηγητές-Συμβούλους, οι οποίοι παρέχουν στους/τις φοιτητές/ριες σχόλια και ανατροφοδότηση. Οι ενδεικτικές απαντήσεις αναρτώνται στην εκπαιδευτική πλατφόρμα της ΘΕ, ώστε να διευκολύνεται η περαιτέρω μελέτη των φοιτητών/ριών.

Στις τελικές και επαναληπτικές εξετάσεις, η αξιολόγηση γίνεται συλλογικά από τους Καθηγητές-Συμβούλους στη διάρκεια συνάντησης Ομάδας Διδασκόντων και Προσωπικού (ΟΔΠ), ακολουθώντας λεπτομερές σχέδιο βαθμολόγησης για να διασφαλιστεί η διαφάνεια στην αξιολόγηση. Με την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους, τα θέματα των εξετάσεων και οι πρότυπες απαντήσεις δημοσιεύονται στην εκπαιδευτική πλατφόρμα study.

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της διαδικασίας των εξετάσεων, καταγράφονται δείκτες συμμετοχής, επιτυχίας και βαθμολογίας των φοιτητών/ριών και αναλύονται τυχόν ακραίες τιμές. Στην τελική συνάντηση της ΟΔΠ του ΠΣ, οι συμμετέχοντες συζητούν τις εντυπώσεις των φοιτητών/ριών και τις προσωπικές τους απόψεις, με στόχο την ολοκληρωμένη αποτίμηση της διαδικασίας αξιολόγησης. Η αξιολόγηση της εξεταστικής διαδικασίας διενεργείται κεντρικά από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΜΕΑ) του ΕΑΠ και αφορά σε διάφορους άξονες της διαδικασίας (επάρκεια χρόνου, τεχνικά μέσα, μορφή εξέτασης, κλπ).

Η ανάθεση της μεταπτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται μετά από αίτημα των φοιτητών/ριών, σε θέματα που προτείνουν οι επιβλέποντες καθηγητές. Τα θέματα και η σχετική βιβλιογραφία αναρτώνται στην πλατφόρμα της ΘΕ ΜΔΕ στο study. Η τελική ανάθεση γίνεται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ. Υπάρχει ενδιάμεση παρουσίαση της προόδου των φοιτητών/ριών σε δημόσια ημερίδα, και η τελική εξέταση γίνεται επίσης δημόσια. Όλα αυτά προβλέπονται στον κανονισμό του Προγράμματος.

Οι διπλωματικές εργασίες καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων και παρουσιάζονται ως γραπτές εκθέσεις με σχήματα, διαγράμματα, και εικόνες. Πρέπει να περιλαμβάνουν περιγραφή του θέματος, μεθοδολογία, αποτελέσματα, βιβλιογραφία και άλλα υποστηρικτικά στοιχεία ως Παραρτήματα. Οι προδιαγραφές ποιότητας για τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) περιγράφονται αναλυτικά στην πλατφόρμα της ΘΕ ΜΔΕ στο study και ακολουθούν τις οδηγίες που παρέχει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) μέσω του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (<https://eeyem.eap.gr/services/guides/>).

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Το Πρόγραμμα εστιάζει σε ένα αντικείμενο με διεθνή αναγνώριση, χωρίς όμως να επαναπαύεται σε

αυτό. Οι εξελίξεις στον τομέα παρακολουθούνται συνεχώς, ώστε νέες ιδέες, τάσεις και γνώσεις να ενσωματώνονται στο πρόγραμμα ή σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Δεν συμμετέχουν διδάσκοντες από το εξωτερικό, καθώς το υλικό διδασκαλίας είναι αποκλειστικά στα Ελληνικά και δεν προσφέρονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα. Παρόλα αυτά, σε αρκετές ΘΕ χρησιμοποιούνται αγγλόφωνα εκπαιδευτικά βιβλία, και το ΠΜΣ παρέχει τη δυνατότητα σπουδών στο εξωτερικό μέσω Erasmus+. Το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS) εφαρμόζεται και όλη η κοινότητα του Προγράμματος ενημερώνεται σχετικά μέσα από τον ιστότοπο του Προγράμματος και από τακτικές ενημερώσεις στα ακαδημαϊκά όργανα.

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διάρκεια στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ ως προς τους στόχους και τους δείκτες ποιότητας με συνεργασία των μελών των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού(ΟΔΠ) των ΘΕ και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών ΕΠΣ και τέλος την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του Προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του Προγράμματος σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα

(ΔΠΣ, Κοσμητεία) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας (ΕΓΑ)» της Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας (ΣΘΕΤ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 27 Μαΐου - 01 Ιουνίου 2024.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών ΕΓΑ **συμμορφώνεται ικανοποιητικά (Substantially Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΠΜΣ ΕΓΑ ορίστηκε για πέντε έτη, από **11-11-2024** έως **10-11-2029**.

Η Έκθεση Παρακολούθησης του ΠΜΣ ΕΓΑ θα συνταχθεί και θα υποβληθεί στην ΕΘΑΑΕ πριν την λήξη της διετίας από την έναρξη ισχύος της πιστοποίησης, ήτοι έως 11/11/2026.

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ για αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι έφταιξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Παρατηρήθηκε μείωση στις αιτήσεις και στους νέους εισακτέους, γεγονός που αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των εξ αποστάσεως μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, τα οποία προσφέρονται σε χαμηλότερο κόστος. Πρόκειται για ένα ευρύτερο ζήτημα που απαιτεί συνολική στρατηγική αντιμετώπιση. Η συμμετοχή των φοιτητών/ριών στην αξιολόγηση, αν και σε ικανοποιητικά επίπεδα, μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω. Οι έως τώρα ενέργειες προώθησης και ενημέρωσης αποφοίτων θεωρούνται ικανοποιητικές, ωστόσο απαιτείται ενίσχυση της προβολής του Προγράμματος και ανάπτυξη πρόσθετων δράσεων για την προσέλκυση νέων υποψηφίων.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

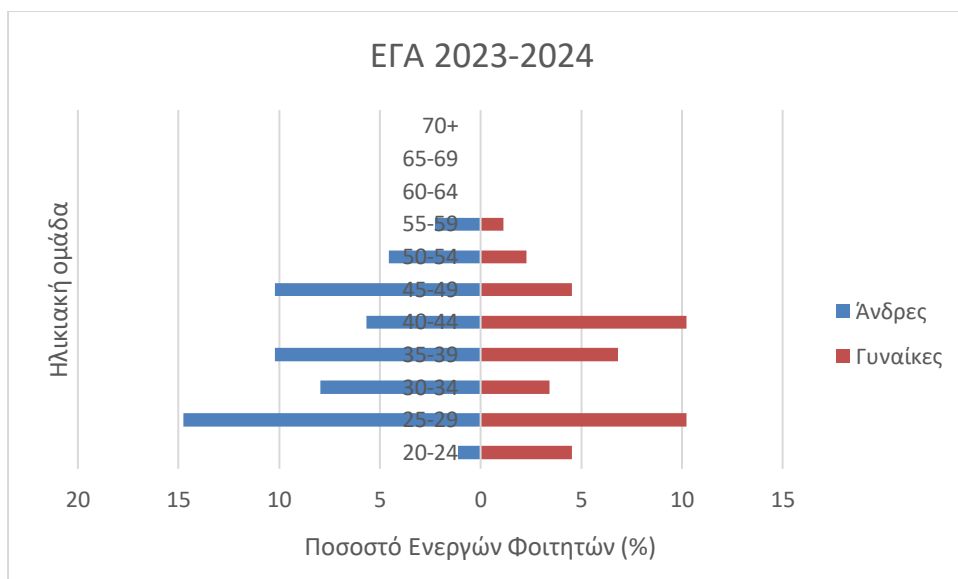
	2023-2024	2022-2023
Συνολικός αριθμός φοιτητών	88	61
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	120	120
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	59	83
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	31	62
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	8	-
Άλλες κατηγορίες*	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0
Σύνολο ΘΕ	10	10
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	10	10
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	0	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	8.42	-

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Ο αριθμός των αιτήσεων (59) είναι σημαντικά χαμηλότερος από τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων (120), γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα τη μη κάλυψη όλων των θέσεων. Το στοιχείο αυτό υποδηλώνει περιορισμένο ενδιαφέρον ή/και αυξημένο ανταγωνισμό από άλλα Προγράμματα, όπως έχει ήδη επισημανθεί. Επιπλέον, δεν καταγράφηκε συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών/ριών.

Το Πρόγραμμα χρειάζεται να αναπτύξει στρατηγικές ενίσχυσης της ελκυστικότητάς του και αύξησης των εγγραφών. Προς αυτή την κατεύθυνση, ενδεχόμενη αναθεώρηση ή επικαιροποίηση του περιεχομένου και των εκπαιδευτικών διαδικασιών μπορεί να τεθεί υπό εξέταση σε μεταγενέστερο στάδιο.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών/ριών για το ακαδ. έτος 23-24, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Οι άνδρες φοιτητές συγκεντρώνονται κυρίως στις ηλικιακές ομάδες 25-29, 35-39 και 45-49 ετών, με ποσοστά περίπου 15%, 10% και 10% αντίστοιχα. Σε μικρότερα ποσοστά (κάτω από 10%) βρίσκονται στις ηλικιακές ομάδες 30-34 και 40-44 ενώ σε ακόμη μικρότερα ποσοστά (κάτω από 5%) στις ηλικιακές ομάδες 20-24, 50-54 και 55-59 ετών. Δεν υπάρχουν εγγεγραμμένοι άνδρες φοιτητές στις ηλικιακές ομάδες άνω των 60 ετών.

Οι γυναίκες φοιτήτριες συγκεντρώνονται κυρίως στις ηλικιακές ομάδες 25-29 και 40-44 ετών (με ποσοστό 10%). Υπάρχει μικρή συμμετοχή γυναικών στην ηλικιακή ομάδα 35-39 (περίπου 7%) και μικρότερη του 5% στις ηλικιακές ομάδες 20-24, 30-34, 45-49, 50-54 και 55-59 ετών. Δεν υπάρχουν γυναίκες φοιτήτριες στις ηλικιακές ομάδες άνω των 60 ετών.

Συμπερασματικά, το Πρόγραμμα προσελκύει κυρίως φοιτητές ηλικίας 25-49 ετών, με μεγαλύτερη εκπροσώπηση γυναικών στις ηλικίες 25-29 και 40-44 και ανδρών στις ηλικίες 25-29, 35-39 και 45-49. Υπάρχει περιορισμένη συμμετοχή φοιτητών/ριών άνω των 55 ετών, κάτι που μπορεί να υποδηλώνει λιγότερο ενδιαφέρον ή πρόσβαση για μεγαλύτερες ηλικίες. Υπάρχει ισορροπία μεταξύ των φύλων, αλλά οι ηλικιακές ομάδες στις οποίες επικεντρώνονται οι άνδρες και οι γυναίκες διαφέρουν.

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

	2023-2024	2023-2024 Β	2023-2024 Α	2022-2023	2022-2023 Β	2022-2023 Α
Πτυχιακοί φοιτητές	88	84	77	61	56	47
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	120	60	60	120	60	60
Σύνολο αιτήσεων	59	17	42	83	19	64
Συνολικός αριθμός νεοεισερχόμενων φοιτητών	31	10	21	62	14	48
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0
Αριθμός αποφοίτων	8	7	1	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 προσφέρθηκαν συνολικά 120 θέσεις, κατανομημένες ισομερώς στα δύο εξάμηνα (60 στο Α' και 60 στο Β'). Στο Α' εξάμηνο υποβλήθηκαν 42 αιτήσεις, ενώ στο Β' εξάμηνο 17, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός αιτήσεων να ανέλθει σε 59. Η διαφοροποίηση αυτή μπορεί να σχετίζεται με τη μείωση του ενδιαφέροντος κατά το Β' εξάμηνο ή με την κάλυψη των αναγκών των υποψηφίων από άλλες επιλογές σπουδών. Συνολικά, στο έτος 2023-2024 εγγράφηκαν 31 νέοι/ες φοιτητές/ριες (21 στο Α' εξάμηνο και 10 στο Β'), γεγονός που καταδεικνύει μειωμένη ροή νέων εγγραφών κατά το δεύτερο εξάμηνο.

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2023-24 υπήρχαν συνολικά 362 εγγραφές σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 92,5% συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 100% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα. Το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενότητων στο ΠΣ αγγίζει το 92,5%.

Το μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών είναι 8,1% εκ των οποίων διαγραφέντων φοιτητών/ριών το 83,3% είχε δηλώσει Θεματική Ενότητα μόνο μία χρονιά και το 25% των διαγραφέντων δεν είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (δεν είχε καταθέσει έστω μία εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους περίπου το 6,5% των εγγεγραμμένων.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισερχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε έτη)							Μη αποφοιτήσαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψαντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	>K+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2022-2023	62	1	7	0	0	0	0	0	54	6	12.90%	87.10%	9.68%
2023-2024	31	0	0	0	0	0	0	0	31	2	0.00%	100.00%	6.45%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2022-2023	-	-	-	-	-	-
2023-2024	8	0	1	3	4	8.42
		0%	13%	38%	50%	
Σύνολο*	8	0	1	3	4	8.42
		0%	13%	38%	50%	

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και από Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 αυξήθηκε το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών/ριών του ΕΓΑ στην αξιολόγηση σε σχέση με το αντίστοιχο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους 2022-2023. Οι φοιτητές/ριες δηλώνουν περισσότερο ικανοποιημένοι/ες από τους/τις καθηγητές/ριες στο Α' και Β' εξάμηνο του 2023-2024.

Πίνακας 7. Στοιχεία Εσωτερικής Αξιολόγησης από φοιτητές/ριες και Συντονιστές/ριες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

2023-2024									
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο		Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.54	4.83	4.36		4.41	4.38	113	165	68.48%
B	4.54	4.83	4.40		4.52	4.13	111	156	71.15%
2022-2023									
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.31	5.00	4.16	3.88	4.07	4.16	88	125	70.40%
B	4.56	-	4.42	4.40	4.33	4.21	61	152	40.13%

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 8 Θεματικές Ενότητες Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Εκπαιδευτικό Υλικό*	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Εισαγωγή στη Γεωργία Ακρίβειας - ΕΓΑ50-A	ΠΑΤΑΚΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Εισαγωγή στη Γεωργία Ακρίβειας - ΕΓΑ50-B	ΠΑΤΑΚΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Τηλεπισκόπηση- Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών - ΕΓΑ51-A	ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΘΩΜΑΣ	3	3	27	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Τηλεπισκόπηση- Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών - ΕΓΑ51-B	ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΘΩΜΑΣ	3	3	27	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Σύγχρονες τάσεις στη Φυτική Παραγωγή - ΕΓΑ52-A	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	18	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Σύγχρονες τάσεις στη Φυτική Παραγωγή - ΕΓΑ52-B	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	18	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Οικονομικά της Γεωργίας Ακρίβειας - ΕΓΑ53-A	ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	3	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Οικονομικά της Γεωργίας Ακρίβειας - ΕΓΑ53-B	ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	3	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών & Ασθενειών - ΕΓΑ54-A	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	14	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών & Ασθενειών - ΕΓΑ54-B	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	14	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ορθολογική Διαχείριση Υδατικών Πόρων στη Γεωργία - ΕΓΑ55-A	ΠΑΤΑΚΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	7	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ορθολογική Διαχείριση Υδατικών Πόρων στη Γεωργία - ΕΓΑ55-B	ΠΑΤΑΚΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	7	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ανάλυση Δεδομένων μεγάλου Όγκου - ΕΓΑ56-A	ΒΕΡΥΚΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	3	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ανάλυση Δεδομένων μεγάλου Όγκου - ΕΓΑ56-B	ΒΕΡΥΚΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	3	1	1	Ναι	Ναι	Ναι

Περιβαλλοντική Πολιτική / Διαχείριση Αποβλήτων - ΕΓΑ57-A	ΛΑΝΤΑΒΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	3	3	15	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Περιβαλλοντική Πολιτική / Διαχείριση Αποβλήτων - ΕΓΑ57-B	ΛΑΝΤΑΒΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	3	3	15	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Πρακτικές Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας - ΕΓΑΕΘΕΒ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ			11	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Πρακτικές Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας - ΕΓΑΕΘΕΑ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ			11	1	1	Ναι	Ναι	Ναι

*Το πλήθος του εκπαιδευτικού υλικού προκύπτει ως άθροισμα όλων των τμημάτων εκπαιδευτικού υλικού (τόμοι, άρθρα, cd, wiki κ.α.) ανεξαρτήτως τύπου, όπως αυτά καταγράφονται στο πακέτο φοιτητή.

Εξεταστικό σύστημα

Πίνακας 9. Θεματικές Ενότητες Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εφαρμογές Γεωργίας Ακρίβειας (ΕΓΑ)

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις Εξετάσεις
Εισαγωγή στη Γεωργία Ακριβείας - ΕΓΑ50-A	23	21	21	15	21	100.00%
Εισαγωγή στη Γεωργία Ακριβείας - ΕΓΑ50-B	11	11	11	7	11	100.00%
Τηλεπισκόπηση- Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών - ΕΓΑ51-A	23	22	21	16	23	95.45%
Τηλεπισκόπηση- Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών - ΕΓΑ51-B	14	14	14	8	13	100.00%
Σύγχρονες τάσεις στη Φυτική Παραγωγή - ΕΓΑ52-A	21	20	20	18	20	100.00%
Σύγχρονες τάσεις στη Φυτική Παραγωγή - ΕΓΑ52-B	19	19	19	12	19	100.00%
Οικονομικά της Γεωργίας Ακριβείας - ΕΓΑ53-A	21	21	21	18	21	100.00%
Οικονομικά της Γεωργίας Ακριβείας - ΕΓΑ53-B	15	15	15	9	15	100.00%

Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών & Ασθενειών - ΕΓΑ54-A	15	15	15	9	15	100.00%
Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών & Ασθενειών - ΕΓΑ54-B	24	24	24	18	24	100.00%
Ορθολογική Διαχείριση Υδατικών Πόρων στη Γεωργία - ΕΓΑ55-A	20	20	20	13	20	100.00%
Ορθολογική Διαχείριση Υδατικών Πόρων στη Γεωργία - ΕΓΑ55-B	19	19	19	16	19	100.00%
Ανάλυση Δεδομένων μεγάλου Όγκου - ΕΓΑ56-A	25	25	25	14	25	100.00%
Ανάλυση Δεδομένων μεγάλου Όγκου - ΕΓΑ56-B	14	12	12	11	14	100.00%
Περιβαλλοντική Πολιτική / Διαχείριση Αποβλήτων - ΕΓΑ57-A	20	20	20	10	20	100.00%
Περιβαλλοντική Πολιτική / Διαχείριση Αποβλήτων - ΕΓΑ57-B	19	19	19	14	19	100.00%
ΕΓΑΔΕΑ	10	1	1	0	1	100.00%
ΕΓΑΔΕΒ	27	7	7	2	9	100.00%
ΕΓΑΕΘΕΑ	10	9	9	-	-	100.00%
ΕΓΑΕΘΕΒ	24	22	22	16	22	100.00%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Τα κυριότερα θετικά σημεία του ΠΜΣ ΜΣΜ είναι:

- Η πλήρης και επιτυχής παροχή θεωρητικών γνώσεων αλλά και πρακτικών εφαρμογών γεωργίας ακριβείας, όπως αυτά καλύπτονται από τα γνωστικά αντικείμενα των επιμέρους Θ.Ε. του ΠΣ, δίνοντας δυνατότητα για περαιτέρω σπουδές σε πιο εξειδικευμένο αντικείμενο είτε σε διδακτορικές σπουδές.
- Έχει σημαντικό αντίκτυπο, καθώς έχει υψηλό επίπεδο σπουδών και συγχρόνως καλλιιεργεί στους/τις φοιτητές/ριες του κουλτούρα μάθησης και επιστημονικής έρευνας. Υψηλό επίπεδο ικανοποίησης από τους/τις φοιτητές/ριες καταγράφεται στην ετήσια εσωτερική αξιολόγηση των ΘΕ του ΠΣ.
- Έχει πολύ μικρό drop-out rate, (περίπου 6%).
- Η ολοκλήρωση του ΜΠΣ ΕΓΑ ισχυροποιεί το βιογραφικό των αποφοίτων και διευρύνει τις επαγγελματικές τους προοπτικές.
- Επιτρέπει την πρόσβαση στην εξ αποστάσεως βιβλιοθήκη του ΕΑΠ και αξιοποιεί το αξιόλογο πλήθος των επιστημονικών συλλογών και εργαλείων της.
- Εφαρμόζει περιεκτικό και αποδοτικό σύστημα αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του εκπαιδευτικού υλικού, έχοντας ενσωματώσει απόλυτα την αξιολόγηση στη λειτουργία αλλά και στην κουλτούρα του ΠΣ.
- Επενδύει συστηματικά στην ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς τα μαθήματα παρέχουν γνωστικές δεξιότητες και υψηλή κατάρτιση στους/τις φοιτητές/ριες. Στο πρόγραμμα μέσα από το θεσμό των μελών ΣΕΠ, συνεργάζονται καταξιωμένα μέλη ΔΕΠ από τα περισσότερα ελληνικά ΑΕΙ καθώς και διακεκριμένοι ερευνητές από Ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας.
- Εφαρμόζει πρότυπες μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, πολλαπλές και καινοτόμες εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των δεξιοτήτων των φοιτητών/ριών, σύμφωνα με τις αρχές της Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Εφαρμόζει ισχυρή φοιτητοκεντρική προσέγγιση, με πολλαπλή και ευέλικτη μαθησιακή υποστήριξη, σεβασμό στη διαφορετικότητα και στις ανάγκες των φοιτητών/ριών, παρακολούθηση και αξιολόγηση των διδακτικών μεθόδων και διαχείριση φοιτητικών παραπόνων.

Ευρήματα / αδυναμίες / κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Οι κυριότερες αδυναμίες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας» (ΕΓΑ) σχετίζονται κυρίως με τις ιδιαιτερότητες της λειτουργίας του ΕΑΠ και το πώς αυτές επηρεάζουν το πρόγραμμα. Συγκεκριμένα:

- Παρά το αυξημένο ενδιαφέρον για την παρακολούθηση του ΠΜΣ - ΕΓΑ, όπως αποδεικνύεται από τον αριθμό αιτήσεων των υποψηφίων, ο τελικός αριθμός των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών παραμένει σε ικανοποιητικά προς χαμηλά επίπεδα. Αυτό πιθανόν οφείλεται είτε στα αυξημένα δίδακτρα είτε στο γεγονός ότι το πρόγραμμα θεωρείται απαιτητικό, όπως έχει αναφερθεί.

- Το πρόγραμμα χαρακτηρίζεται από αυξημένες απαιτήσεις, τόσο σε επίπεδο ακαδημαϊκών γνώσεων όσο και σε φόρτο εργασίας. Αυτό οδηγεί ορισμένους/ες φοιτητές/ριες στη διακοπή των σπουδών τους, καθώς δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Προγράμματος, ειδικά αν συνδυάζεται με άλλες επαγγελματικές ή προσωπικές υποχρεώσεις.
- Τέλος, το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών/ριών στις αξιολογήσεις και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες δείχνει την ανάγκη για ενίσχυση της εμπλοκής τους, ίσως μέσω πιο στοχευμένων και ευέλικτων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων που θα προσαρμόζονται καλύτερα στις ανάγκες τους.

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

Για την αντιμετώπιση των αρνητικών σημείων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας» (ΠΜΣ ΕΓΑ), προτείνονται οι ακόλουθες δράσεις, με τη συνδρομή της Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας (ΣΘΕΤ) και της Διοικούσας Επιτροπής (ΔΕ) του ΕΑΠ:

- **Αύξηση Χρηματοδότησης για Έρευνα και Ανάπτυξη:** Ενίσχυση ερευνητικών έργων και πρωτοβουλιών που βελτιώνουν το περιεχόμενο και την ποιότητα του Προγράμματος.
- **Υποστήριξη του Γραφείου Διασύνδεσης:** Ενίσχυση των επαγγελματικών προοπτικών των φοιτητών/ριών μέσω σύνδεσης με την αγορά εργασίας και καθοδήγησης για την καριέρα τους.
- **Ανάπτυξη Συνεργασιών και Προβολής:** Προώθηση του Προγράμματος και δημιουργία συνεργασιών με ακαδημαϊκούς και ιδιωτικούς φορείς για αυξημένη απήχηση.
- **Στρατηγική Διαφήμιση:** Στοχευμένη προβολή που επικεντρώνεται στα πλεονεκτήματα του Προγράμματος, με σκοπό την προσέλκυση φοιτητών/ριών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- **Ευέλικτα Χρονοδιαγράμματα και Πρόσθετο Υλικό:** Προσαρμοσμένα προγράμματα και εκπαιδευτικό υλικό που διευκολύνουν τους/τις φοιτητές/ριες, ιδιαίτερα όσους αντιμετωπίζουν επαγγελματικές ή προσωπικές δυσκολίες.
- **Ανανέωση Εκπαιδευτικού Υλικού:** Συνεχής ανανέωση και προσαρμογή του υλικού ώστε να είναι σύγχρονο και ελκυστικό.
- **Αναθεώρηση του Προγράμματος:** Στρατηγικές για αύξηση του ενδιαφέροντος και των εγγραφών, όπως η αναθεώρηση και η ανανέωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών.

Αυτές οι δράσεις μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα του Προγράμματος, να ενισχύσουν την προσέλκυση και διατήρηση φοιτητών/ριών και να συμβάλουν στη μακροπρόθεσμη επιτυχία του ΠΜΣ ΕΓΑ.